༄།བོད་ཆུ་མོ་སླང་ཟླ་༡ ཚེས་༨ ཉིན་གྱི་ཟ་ཚིག།

འཕགས་པའི་ཡུལ་ནས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་བཀའ་ལུང་། རྒྱལ་དབང་འཇིག་རྟེན་གསུམ་མགོན་དུས་ཀུན་ས་སྙིང་རྒྱལ་བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་བདག་པོ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་རྡོ་རྗེ་འཆང་རྒྱ་མཚོའི་བླ་མར་འབོད་པའི་གཏམ། བསིལ་ལྡན་རྭ་བ་དཀར་པོས་ཁོར་ཡུག་ཏུ་བསྐོར་བའི་སྨན་ལྗོངས་ཆེན་པོ་འདིའི་ཁོངས་སུ་གཏོགས་པའི་སྐྱེ་བོ་སེར་སྐྱ་དྲག་ཞན་བར་པ་བཅས་དང་། བྱ་བ་ཞི་དྲག་གི་སྣེ་མོར་མངགས་སྐྱབས་མཐའ་དག་ལ་བཟློ་༼༡བ།

འཕགས་པའི་ཡུལ་ནས་བདག་ཅག་གི་སྟོན་པ་ཐུགས་རྗེ་ཅན་འདིས་ཇི་ལྟར་ལུང་དུ་བསྟན་པ་ལྟར་བསིལ་ལྡན་ས་ལའི་སྨན་ལྗོངས་འདི་བཞིན་འཕགས་མཆོག་འཇིག་རྟེན་དབང་ཕྱུག་གི་སྤྲུལ་འཕྲུལ་ཆོས་རྒྱལ་མེས་དབོན་རྣམ་གསུམ་ནས་བཟུངས་༼༢ད་ལྟའི་བར་སྐྱེ་ཕྲེང་ཟམ་མི་ཆད་པ་བྱོན་ནས་ལྗོངས་འདི་ཕྱུག་མཚན་དུ་བདག་གིར་བཞེས་ཏེ་འགྲོ་བ་རྣམས་གང་ལ་གང་འདུལ་གྱི་ཐབས་དང་། ཐུགས་རྗེ་ཆེན་པོས་རྟག་དུ་སྐྱོང་ཞིང་།

ཕྱར་ཇིང་གི་སི་ཁྲང་དང་། ཨལ་ཐན་རྒྱལ་པོ་སོགས་སོག་དུས་དང་། མིང་སོགས་རྒྱ་རྒྱལ་རིམ་བྱོན། རྒྱལ་མཆོག་ལྔ་པ་ཆེན་པོའི་སྐུ་དུས་ནས་མན་ཧྲུ་གོང་མ་དང་མཆོད་ཡོན་དུ་འབྲེལ་ཏེ་ཕན་ཚུན་སྐྱོང་རེས་ཀྱི་གནས་བཅས་དེ་ལྟར་ཡང་། བར་ལམ་ཟེ་ཁྲིན་དང་། ཡུ་ནན་གྱི་རྒྱ་རིགས་ལས་བྱེད་འགའ་ཞིག་ནས་བོད་ས་ཟ་སེམས་ཀྱིས་དབང་ཤུགས་བརྡབས་མནར་ཚོད་མེད་བྱས་པས་མ་ཚད། ཆིངས་གསལ་ཚོང་རྭ་ཁག་གི་ཁྲིམས་སྲུང་ཡིན་ཚུལ་རྒྱ་དམག་ཁྲོན་ཆེ་རྒྱལ་ས་ལྷ་ལྡན་དུ་ལྷགས་འཁྱོར་བྱུང་བ་བཅས་ལ་བརྟེན་རྒྱ་བོད་མཆོད་ཡོན་གྱི་འབྲེལ་བ་ཙམ་ལས། གཅིག་འོག་ཏུ་གཅིག་མེད་པའི་གནས་ལུགས་ཡོང་རྐྱེན་གསལ་བཤད་བྱེད་པར་ངོས་རྒྱལ་བློན་རྣམས་ས་མཚམས་སུ་བསྐྱོད་དེ་པེ་ཅིང་རང་ལ་ལྷུགས་སྐྱོད་ཐོག་ནས་བཀའ་མོལ་ཞུ་རྩིས་དེ་ལྟར་ཡང་། ངོས་ཐོན་པའི་རྗེས་སུ་གསོད་བཟུང་གང་ཐུབ་བྱེད་པར་གོ་མཚོན་ལྡན་པའི་རྒྱ་དམག་གཅིག་རྒྱབ་གཉིས་སྟོན་དུ་བཏང་རྐྱེན་རེ་ཞིག་རང་ས་བཏུལ་ཏེ་མི་འགྲོ་མཐུ་མེད་བྱུང་བ་དང་། རྒྱ་གར་དུ་འབྱོར་མཚམས་རྒྱ་ཕྱོགས་སུ་ལྷུགས་འཕྲིན་ཐོག་ནས་གནས་ལུགས་སྤྱི་རྗེས་ཇི་ལྟར་ཞུས་ཀྱང་གནད་ཡོད་བློན་ཆེན་འགའ་ཤས་རྒྱ་ཛན་གྱི་རྗེས་སུ་འབྲངས་ཏེ་འདི་བྱེད་གནས་ལན་སྣེ་གཅིག་མེད་སྟུར། ལས་འབྲས་མི་བསླུ་བའི་མཐུ་ལས་མན་ཧྲུ་གོང་མའི་ཆབ་

སྲིད་མི་བརྟན་པའི་དུས་འགྱུར་མི་ཟད་པ་བྱུང་ཐོག། བོད་རིགས་སྐྱེ་བོ་མཆོག་དམན་ཚང་མས་ཀྱང་རང་ནུས་གང་ཤར་གྱི་༽༣རྒྱ་དམག་དང་འཐབ་འཛིངས་༽༤སུ་མཐུད་བྱས་པ་བཅས་ལ་བརྟེན་དབུས་གཙང་ཁུལ་དུ་ཡོད་པའི་རྒྱ་དམག་ཚང་མ་མཐར་བསྐྲོད་༽༥བཏང་ཟིན་ཏེ། ངོས་ཀྱང་རང་གི་སྐྱོང་ཡུལ་ཆོས་ལྡན་གྱི་ཞིང་དུ་བདེ་འབྱོར་ཐོག། ཁམས་ཕྱོགས་ཡོད་པའི་འཕྲོས་ལྷག་རྣམས་ཀྱང་རིམ་བཞིན་མཐར་སྐྲོད་གཏོང་རྒྱུ་བཅས། ད་ཆ་བོད་ཡུལ་འདི་བཞིན་རྒྱ་ཕྱོགས་ནས་མཚོན་ཡོན་ཁ་ལ་འཁྱེར་ཏེ་དོན་དམ་བྲན་གཡོག་ཏུ་བཀོལ་རྒྱུའི་བསམ་སྦྱོར་ངན་གཤོམ་དེ་དག་བྱེ་མའི་ཆངས་བུའམ། ནམ་མཁའི་འཇའ་ཚོན་ལྟར་ཅིག་ཅར་དུ་ཞི་ནས་འགྲོ་རྣམས་ཆོས་དང་། འབྱོར་པས་༽༦བདེ་སྐྱིད་རྫོགས་ལྡན་གསར་པའི་དགའ་སྟོན་ཉམས་སུ་སྤྱོད་པའི་སྐལ་བཟང་ཐོབ་པ་འདི་ནས་བཟུངས་༽༧། ཁྱོད་རང་གོང་འཁོད་སེར་སྐྱ་དྲག་ཞན་ཚང་མས་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱུའི།

དོན་ཚན་དང་པོར། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་འདིར་ཕན་བདེ་མ་ལུས་པ་གང་ལས་བྱུང་བའི་གཞི་རྩ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་རིན་པོ་ཆེ་འདི་ཉིད་རྟེན་དང་བཀུར་སྟི་བཅས་ཏེ་ཡུན་དུ་གནས་པ་ལ་རག་ལས་པས་ན། ལྷ་ལྡན་ར་ས་འཕྲུལ་སྣང་དང་། རྒྱས་བཏབ་ར་མོ་ཆེ། ཁྲ་བསམ་སོགས་གནས་ཆེན་ཁག་དང་། གདན་ས་གསུམ་སོགས་རིས་མེད་དགེ་འདུན་གྱི་སྡེ་མཆེས་སོ་སོ་ཚང་མའི་མཆོད་རྒྱུན་དང་། འཛིན་སྐྱོང་ལ་དོ་དམ་ལྷོད་མེད་དགོས་རྒྱུ།

དོན་ཚན་གཉིས་པ། རིས་མེད་དགོན་སྡེ་ཁག་གི་མཁན་སློབ་དགེ་འདུན་རྣམས་ནས་རང་ལུགས་མདོ་བསྔགས་གསར་རྙིང་གི་དམ་པའི་ཕྱག་བཞེས་གཙང་མ་རྣམས་མི་ཉམས་གོང་འཕེལ་དང་། ཉམས་པ་གསོར་འཆུད་༽༨ཐོག། ཚོ་ག་འཆད་ཉན། ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ལ་བརྩོན་ཞིང་། ཁས་བླངས་པའི་བཅའ་ཁྲིམས་སོགས་སྲུང་བརྩི་གང་ཆེ་དགོས་རྒྱུ།

དོན་ཚན་གསུམ་པ། སྣེ་མོ་ལས་འཛིན་པ་མཆེས་སོ་ཚོག་ནས་ཁྲལ་བསྡུ། ཁྲིམས་གནོན་གྱི་བྱེད་སྒོ་ཅི་མཆེས་དྲང་པོས་གཞུང་བསྲང་གིས་གཞུང་འབངས་གཉིས་སྙན་ཐབས་ཚུལ་ལྷོད་མེད་དགོས་རྒྱུ་ལས། མངའ་རིས་བསྐོར་༽༩གསུམ་དང་། མདོ་སྨད་ཕྱོགས་སོགས་འདི་ནས་ས་ཐག་གིས་བསྐལ་བ་རྣམས་ལ་ལས་བྱེད་བསམ་མེད་རེ་བྱུང་ནས་འབམ་

ཚོང་སྒྱུས་བསྒྱུར། དཔྱད་མཚམས་ལས་བཀལ་བའི་རྟ་ཁལ་མི་གསུམ་གྲངས་མེད་བསྐྱལ་འདེད་སོགས་ཆབ་འབབས་ཆགས་ཐབས་བྲལ་བའི་བརྡབས་མནར་དང་། ལེ་ཐོགས་ཕྲན་བུར་སྣད་དེ་ས་ཁང་གཞུང་ལེན་དང་། དབང་པོ་ཡན་ལག་གཅོད་བྲེགས་སོགས་འདི་ཕྱི་ལས་འབྲས་དང་། གཏམ་དོན་གང་ལའང་མི་བཏུབ་པའི་བྱ་ངན་འདི་རིགས་མིང་ཙམ་ཡང་མེད་པ་དགོས་རྒྱུ།

དོན་ཚན་བཞི་པ། བོད་འདི་རྒྱལ་ཁབ་གཞན་དག་ལྟ་བུའི་སྟོབས་འབྱོར་འཕྲུལ་ཆས་དང་མི་ལྡན་རུང་། ཆོས་མཐུན་ཞི་བདེར་གནས་པའི་རྒྱལ་ཁབ་རང་དབང་དང་ལྡན་པ་ཞིག་ཡིན་སྟབས། དེང་དུས་ཞི་དྲག་གི་ལས་དོན་གང་ཅིར་དོ་དམ་ཆེ་བསྐྱེད་ཀྱིས་རང་ས་བརྟན་སྲུང་ཐུབ་པའི་དྲག་པོའི་འདུ་འགོད་རྒྱ་ཆེ་གནང་མུས་ཡིན་ན། འཕྲུལ་སྣང་དམག་འཁྲི་དང་། ཁམས་ཕྱོགས་ལམ་འཁེལ་ཁག་ལ་དཀའ་ཚེགས་ཕྲན་བུ་ཡོང་བ་གཞིར་བཅས་གཉིས། རྒྱ་ནག་ནས་མ་དག་བདག་བཟུང་སྤྱི་ཕྱིར་བྱུང་བའི་རྒྱུ་མཚན་སྔོན་བྱུང་ལ་བསམ་ཞིབ་ཀྱིས་ཚང་མས་མ་བསྐྱལ་དང་བླངས་ཐོག་རང་ས་རང་སྐྱོང་དང་། རང་སྲི་རང་སྲུང་བྱེད་རྒྱུའི་ཐབས་ཇུས་ལ་ཚང་མས་ལྷག་བསམ་འཁུར་ལེན་ཆེ་བསྐྱེད་དགོས་རྒྱུ་མ་ཟད། སྟོད་སྨད། ལྷོ་བྱང་གི་ས་མཚམས་ཁག་ལ་སོ་སྲུང་ལྷོད་མེད་ཀྱིས་ཕྱི་མིའི་སོ་ཞུལ་ནང་ལྷགས་མི་འབྱུང་བའི་དམ་པོས་དམ་བཅིངས་དང་། གལ་ཏེ་དོགས་གླེང་ཕྲ་མོ་ཙམ་བྱུང་རུང་འཕྲལ་འཕྲལ་རྫོང་གཞིས་རྟ་ཤད་བརྒྱུད་ནས་ཉིན་ཤད་རྩོལ་གྱིས་རྒྱལ་ཁབ་ཏུ་༧སྙན་སེང་དགོས་རྒྱུ་ལས། རང་བཞིན་ལྷོད་ཡངས་དང་། ཡང་དོན་མེད་རྒྱུ་ཆུང་རྐྱེན་ཆེའི་དཀྲུག་རྐྱེན་ཆེད་བཟོའི་རིགས་ནམ་ཡང་མི་ཆོག།

དོན་ཚན་ལྔ་པ། བོད་འདི་མི་འབོར་ཉུང་ཞིང་། ས་སྟོང་བེད་མེད་ཤིན་ཏུ་མང་པོ་ཡོད་རུང་། འབད་རྩོལ་ཅན་འགའ་ཤས་ནས་ཞྭ་གདུལ་བྱེད་བློ་ཤར་ཡང་། སྔེ་མོ་བ་ནས་བཟའ་འདོད་སྣང་འཚོལ་དང་། ས་བདག་རྣམས་ནས་རང་རང་གིས་ཞྭ་གདུལ་ལག་ལེན་གང་ཡང་བྱེད་མ་ཐུབ་པར། གཞན་གྱིས་བྱེད་པར་མི་བཟོད་པའི་ཕྲག་དོག་གིས་རྒྱུ་མཚན་ཅི་རིགས་སྒྲོ་ནས་ཡུལ་ལུང་ཡར་རྒྱས་ཀྱི་གཞི་རྩ་གཏན་བཀག་གཏོང་སྲོལ་འདི་དག་རང་གཞན་གཉིས་མེད་ཀྱི་རྒྱུ་ལས་དགེ་མཚན་གང་ཡང་མ་མཆིས་པས། ད་ནས་བཟུང་སྤྱི་ས་རི་ཀླུང་བེད་མེད་སྟོང་ལུས་ཇི་ཡོད་ལ་ཁྱིམ་པ་ཉམས་ཅན་རྩོལ་ལྡན་ནས་ས་ཞིང་འདུལ་བ་དང་། སྤྱིར་ལྟུང་སྐྱེ་ཚོར་ཡན་གྱི་ཕན་བདེ་སྤེལ་བའི་འདེབས་

འཕོལ་གང་ཐུབ་བྱེད་པར་གཞུང་སྐྱེར་ཚོས་བཅས་སུས་ཀྱང་བཀག་འགོག་ནམ་ཡང་མི་ཚོག་ཅིང་། དེ་དག་དགེ་བེད་ལོ་གསུམ་ཁྲལ་མེད་དུ་སྤྲད་རྗེས་རྒྱ་ཕྱིན་དང་། དགེ་བེད་ལ་གཞིགས་པས་གཞུང་དང་། ས་བདག་གི་ཁྲལ་བོགས་གཉིས་ལོ་འགེལ་འོས་ཐོག། འཛིན་བདག་གཏན་འཇགས་སུ་སྤྲད་པས་གཞུང་འབངས་གཉིས་སླེབས་ཡོང་བ་བྱེད་རྒྱུ་བཅས་གོང་དུ་ཇི་ལྟར་སྨྲོས་པ་བཞིན་ཚང་མས་ཉམས་སུ་བླངས་ན་གཞུང་སའི་བཀའ་དྲིན་གསོ་བའི་ཞབས་འདེགས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། རང་གཞན་ཡུལ་གྲུ་ཀུན་ཏུ་བདེ་སྐྱིད་ཀྱི་དགེ་མཚན་རླབས་པོ་ཆེ་ངམ་ངམ་ཤུགས་ཀྱིས་འཕེལ་ངེས་པས། ཁེ་ཉེན་ལ་བསམ་ཞིབ་ཀྱིས་ལྷ་ཚོས་དང་། མི་ཚོས་ཀྱི་སྣངས་༽༡༠དོར་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པ་དང་ལེན་རྒྱུན་འཁྱོངས་དགོས་རྒྱུའི་རྩ་ཚིག་འདི་བཞིན་མངའ་ཁུལ་ཚང་མར་མ་གོ་མ་ཐོས་མེད་པའི་དྲིལ་བསྒྲགས་ཐོག་འདྲ་རེ་འདུ་གནས་ཆེ་སའི་ས་གནས་སུ་སྦྱར་འགྲེམས་དང་། ངོ་མ་རྫོང་གཞིས་སྡོད་ཁོངས་ཡིག་རིགས་དཀར་ཆག་ཏུ་བཀོད་ངོས། ལས་བྱེད་རིམ་འགྱོར་ནས་རྩ་འཛིན་མཇུག་གནོན་རྒྱུན་འཁྱོངས་ཚུལ་བཞིན་སྤྱོད་པ་གྱིས། ཞེས་གོ་བར་བྱ་བའི་ཡི་གེ་ཆུ་མོ་གླང་གི་ལོའི་ཚེ་འཕྲུལ་ཟླ་བའི་གྲལ་ཚེས་༢ དགེ་བར་གྲུ་འཛིན་གཉིས་པའི་གཞལ་མེད་ཁང་ཕོ་བྲང་ཆེན་པོ་པོ་ཏ་ལ་ནས་བྲིས།

ཆན།

དང་པོ༽ སྔར་བོད་གཞུང་གི་རྗེས་དཔོན་དང་ཕྱིས་སུ་བོད་ཀྱི་ལོ་རྒྱུས་མཁས་དབང་ཞྭ་སྒབ་པ་དབང་ཕྱུག་བདེ་ལྡན་མཆོག་གིས་ཕྱི་ལོ་༡༩༥༧ ལོར་སེང་རྫོང་སྡོད་ཁོངས་ཡིག་རིགས་ནས་ཞལ་བཤུས་གནང་བའི་བཀྲིན་ལ་བརྟེན་རྩ་ཚིག་ངོ་བཤུས་འདི་བཞིན་ཁོང་གིས་བརྩམས་པའི་བོད་ཀྱི་སྲིད་དོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་གླེགས་བམ་༢ ཤོག་གྲངས་༢༡༨ ནས་ ༢༢༣ ནང་གསལ་བ་དེ་ཚེ་དབང་ནོར་བུས་གཟིགས་བདེ་བའི་ཆེད་ཀམ་པུ་ཏར་ལ་བཀོད་པ་ཡིན།

གཉིས་པ༽ རྩ་ཚིག་འདིའི་ནང་ལ་ང་རང་གིས་དག་ཆ་ནོར་འཁྲུལ་རེ་ཟུང་མཇལ་བ་དེ་ཚོ་བཟོ་བཅོས་གཤམ་གསལ་ལྟར་ཞུས་པ་ཡིན། དག་ཆའི་ནོར་འཁྲུལ་དེ་ཚོ་མ་ཡིག་རང་གི་ནང་ལ་ཡོད་སྲིད། རྗེས་དཔོན་ཞྭ་སྒབ་པ་མཆོག་གིས་ ༡༩༥༧ ལོར་ཞལ་བཤུས་གནང་དུས་བྱུང་ཡང་སྲིད། བོད་ཀྱི་སྲིད་དོན་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་ཕྱག་དེབ་འདིའི་ཡིག་འབྲི་བས་ནོར་འཁྲུལ་ཤོར་བ་ཡང་ཡིན་སྲིད། མཁས་འདོགས་ཀྱི་ཀུན་སློང་འཁྱེར་ནས་ཞུས་པ་མིན་པས་དེ་འདྲ་དགོངས་མཁན་རྣམས་ལ་བཟོད་གསོལ་ཞུ།

༡༽ ཟློ་	༢༽ བཟུང་	༣༽ གྱིས་	༤༽ འཛིང་	༥༽ སྒྲོད་
༦༽ པའི་	༧༽ བཟུང་	༨༽ སོར་ཆུད་	༩༽ སྐོར	༡༠༽ སྣང་